Geachte leden van het college,

Op 12 februari vond een gespreksronde plaats over mogelijke aanpassingen aan de Nijmeegse referendumverordening. Tijdens deze bespreking stelde de D66-fractie voor om een uitkomstdrempel toe te voegen aan de verordening.

Wat is een uitkomstdrempel?
Momenteel wordt de uitslag van een referendum bepaald door een meerderheid van de uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal kiezers dat stemt. Een uitkomstdrempel zou ervoor zorgen dat een referendum pas geldig is als een bepaald aantal kiezers zich tegen het raadsvoorstel uitspreekt. Dit voorkomt dat een kleine, actieve groep een doorslaggevende invloed heeft bij lage opkomst.

Waarom een uitkomstdrempel?
Er zijn meerdere redenen om een uitkomstdrempel in te voeren:

- Legitimiteit van de uitslag:
  Een correctief referendum moet breed gedragen worden om als serieuze correctie op het beleid te gelden.
- Voorkomen van eenzijdige besluitvorming:
  Zonder drempel kunnen kleine, goed georganiseerde belangengroepen de uitkomst sterk beïnvloeden, vooral op lokaal niveau.
- Stimuleren van betrokkenheid:
  Beide kampen moeten actief campagne voeren om voldoende stemmers te mobiliseren, wat het maatschappelijk debat versterkt en de participatie bevordert.

Waarom geen minimale opkomst, maar een uitkomstdrempel?
Een minimale opkomst als voorwaarde creëert een strategisch dilemma voor voorstanders van het raadsvoorstel: zij kunnen stemmen voor het voorstel óf wegblijven in de hoop dat het referendum ongeldig wordt door een te lage opkomst. Dit zou de legitimiteit van de uitslag ondermijnen.

Een betere oplossing is om de drempel te koppelen aan de uitkomst. Dit betekent dat een raadsvoorstel pas verworpen wordt als een minimumaantal stemmers zich tegen het voorstel uitspreekt. Een mogelijk criterium is dat minimaal 50% +1 van de kiezers die bij de vorige verkiezingen heeft gestemd, tegen het voorstel stemt. Aangezien referenda doorgaans samenvallen met reguliere verkiezingen, is dit een redelijke eis.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en we kijken uit naar uw reactie.

Hartelijke groet,
Thomas Vissers en Léonie Janssen
D66 Nijmegen